विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय

वर्ग दशम् विषय संस्कृत शिक्षक श्यामउदय सिंह

ता:२९/०६/2020 (बोर्ड बेस्ड क्वेश्चन)

अधोलिखितश्लोकौ पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत –

श्लोक:-(१) दुर्वहमत्र जीवितं जातं प्रकृतिरेव शरणम्।

शुचि पर्यावरणम्।।

महानगरमध्ये चलदनिशं कालायसचक्रम्।

मन: शोषयत् तनु: पेषयद् भ्रमति सदा वक्रम्।।

दुर्दान्तैर्दशनैरमुना स्यान्नैव जनग्रसनम् । शुचि...।।

(१) एकपदेन उत्तरत- (क)चक्रं कथं चलति?(ख)अस्माकं शरणं किम् ?

(२) पूर्णवाक्येन उत्तरत-(क)वक्रं चक्रं कदा चलति ?(ख) केन जनग्रसनं न भवेत्?

(३) भाषिककार्यम् (क)'अहर्निशम्' इति पदस्य पर्यायपदं पद्यांशे किम्?(ख)'सरलै:' इति पदस्य विपर्ययपदं किम् ?

(ग)'पर्यावरणम्' इति पदस्य विशषणपदं किम्?(घ)'भ्रमति'इति क्रियापदस्य कर्ता क:?

श्लोक:-(२) कज्जलमलिनं धूमं मुञ्चति शतशकटीयानम्।

वाष्पयानमाला संधावति वितरन्ती ध्वानम्।।

यानानां पङ्क्तयो ह्यनन्ता: कठिनं संसरणम्।

(१) एकपदेन उत्तरत –(क)किं कज्जलमलिनं धूमं मुञ्चति ?(ख)वाष्पयानमाला किं कुर्वन्ती संधावति ?

(२) पूर्णवाक्येन उत्तरत-(क) संसरणम् कठिनं कथं भवति ?(ख)ध्वानं वितरन्ती का संधावति ?

(३) भाषिककार्यम् –(क)’शतशकटीयानम्'इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम् ?(ख)'अनन्ता:' इति पदस्य विशेष्यपदं किम्?

(ग)’चलनम'इति क्रियापदस्य पर्यायपदं किम्?(घ)'अन्ता:' इति पदस्य विलोमपदं किम्?